

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri København, den 2. december 2005
og Fiskeri Sagsnr.: 5091

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 25. november 2005 udbedt sig min besvarelse af følgende spørgsmål 13:

Spørgsmål 13:

”Vil ministeren perspektivere den maksimale mængde kvælstof-gødning (NO_x), der i værste fald kan komme ud med gyllerøg inden for emissionskravene i EU's forbrændingsdirektiv ved afbrænding af gyllefiber fra 90 pct. af de danske svin, i forhold til mængden af kvælstof, der mangler at blive tilbageholdt for at opfylde Vandmiljøplan III og mængden af kvælstof, der udledes fra forbrændingsanlæg i Danmark?”

Svar:

Det bemærkes, at rapporten ”Om afbrænding af fraktioner af husdyrgødning” ikke indeholder en anbefaling om at afbrænde 90 pct. af gyllefiberen fra danske svin, men at der i et notat fra Danmarks JordbrugsForskning (rapportens bilag A.4) er anført et regneeksempel, hvor potentialet for reduktion af drivhusgasser er estimeret, hvis 90 pct. af svinegyllen separeres og afbrændes.

Af lovforslagets bemærkninger fremgår, at det er forbundet med stor usikkerhed at vurdere omfanget af en fremtidig anvendelse af afbrændingsteknikken. Der er for øjeblikket ikke noget der tyder på, at vi står overfor et teknologisk tigerspring, der vil give grundlag for, at 90 pct. af svinegødningen fremover med fordel afbrændes. Besvarelsen af spørgsmålet skal ses i det lys.

Den danske implementering af EU's forbrændingsdirektiv henhører under Miljøministeriet, der har oplyst følgende, hvortil jeg vil henholde mig:

“Med henvisning til svar på spørgsmål, hvor det oplyses, at der årligt produceres 104.000 tons kvælstof fra svinegødning, beregnes det (under antagelse af at kvælstoffractionen i svinegødning udgør 0,54 pct.), at der produceres ca. 19,26 mio. tons svinegødning i Danmark.

Forudsættes det, at 90 pct. (ca. 17,33 mio. tons) af den årlige ubehandlede svinegylle separeres, fås ca. 2,29 mio. tons fast fraktion, da fast koncentrat (faste fraktion af svinegødningen, som efterfølgende benævnes gyllefibre) ved separeringen udgør 13,2 pct. af svinegødningen, jf. Rapport fra arbejdsgruppen om afbrænding af fraktioner af husdyrgødning. Det skal bemærkes, at den fraktion vil blive mindre, hvis svinegødningen behandles i et biogasanlæg, idet fast koncentrat fra biogasbehandlet svinegødning udgør 8,2 pct., jfr. den ovenfor omtalte rapport.

Der dannes ca. 6 normal m³ røggas pr. kg ved afbrænding af tørt halm. Da der ikke findes tal for afbrænding af separeret svinegødning anvendes denne værdi i den følgende beregning. Afbrænding af 2,29 mio. tons gyllefibre giver ved afbrænding (6.000 normal m³ røggas pr. tons gyllefibre x 2,29 mio. tons gyllefibre) ca. 13.729 mio. normal m³ røggas.

Grænseværdien for NO_x-luftemissionen regnet som NO₂ fra affaldsforbrændingsanlæg er 200 mg pr. normal m³ som døgnmiddelværdi.

Antages det, at der udledes 200 mg pr. normal m³ fra forbrændingsanlæggene ved afbrænding af fiberfraktionen fra separeret svinegødning, betyder det en total udledning på ca. 2.746 tons NO₂ pr. år ved afbrænding af 90 pct. af den producerede mængde svinegødning i Danmark.

Under forudsætning af at den dannede mængde NO_x fra afbrændingen udgøres af ca. 10 pct. NO og 90 pct. NO₂, svarer det til en samlet udledning på ca. 2.650 tons NO_x eller ca. 836 tons N ved afbrænding af gyllefibre fra 90 pct. af den producerede mængde svinegødning i Danmark.

DMU har oplyst, at kraftvarmeværkerne i Danmark i 2003 udsendte 56.247 tons NO_x, mens den samlede udledning af NO_x i 2003 var på 209.082 tons. Dermed vil afbrænding af gyllefibre fra 90 pct. den producerede mængde svinegødning i Danmark udgøre ca. 5 pct. af udledningen fra kraftvarmeværkerne og ca. 1 pct. af den samlede udledning af NO_x i Danmark.

Dette må betragtes som en marginal udledning, især set i lyset af, at det må forventes, at en del af svinegødningen vil blive behandlet i et biogasanlæg, hvorved mængden af gyllefibre til afbrænding reduceres til ca. 2/3. Desuden skal det bemærkes, at der ikke foreligger anbefalinger om at afbrænde gyllefibre fra 90 pct. af den producerede mængde svinegødning i Danmark samt at anden brændsel forventes at blive fortrængt.”

Ved afbrænding af 90 pct. af fiberfraktionen fra svinegylle vil der jfr. ovennævnte beregning ske en potentiel stigning i NO_x-udledningen svarende til 836 tons N som vil blive modvirket af et fald i nitratudvaskningen. Nitratudvaskningen skønnes at blive reduceret med i størrelsesordenen 4.000 tons kvælstof som følge af en mindre udkørsel af organisk N i husdyrgødning fra svin og et fald i ammoniaktab og –deposition på grund af afbrændingen.

Målsætningen i VMP III, som der blev indgået forlig om 2. april 2004, er en yderligere reduktion i kvælstofudvaskning fra dansk landbrug på 21.150 tons N i forhold til i 2003. Der er ikke lavet egentlige beregninger af udviklingen i udvaskningen siden 2003,

men Danmarks Miljøundersøgelser vurderer, at der mangler ca. 20.000 tons N i forhold til 2015-målsætningen i VMP III.

Hans Chr. Schmidt

/ Anni Kær Pedersen